

Aspirantopptaket 2018

Skriftlig prøve (5 timer)

I denne skriftlige delen av utvelgelsesprosessen ønsker vi å teste dine evner til å analysere problemstillinger som er relevante for norsk utenrikstjeneste.

Du må gjerne trekke veksler på din eventuelle akademiske fagbakgrunn. Du står fritt til å fortolke og avgrense oppgaven, så lenge du gjør dette klart innledningsvis.

Ved siden av din evne til å drøfte og analysere den valgte problemstillingen vil vi i bedømmelsen også vektlegge at du skriver klart og tydelig samt at du har god norsk rettskrivning. Bedømmelsen vil være basert på vanlig standard for bedømmelse av vitenskapelige arbeider ved universitet og høyskoler - med det unntak at det her ikke foreligger noe pensum besvarelsen skal relateres til.

Oppgaven er todelt:

A) Essay-oppgave

B) Oppsummering: Essay-oppgaven skal avsluttes med en oppsummering av hovedpoengene i besvarelsen din på ca. en halv side (inntil ca. 1600 tegn inkludert mellomrom).

OPPGAVE: Essay. Besvar kun én av de tre oppgavene.

Oppgave 1

Situasjonen i Nord-Korea har fått stor politisk oppmerksomhet de senere månedene. Redegjør kort for hvordan denne konflikten berører norsk politikk knyttet til nedrustning og ikkespredning av kjernevåpen. Drøft mulige konsekvenser av den sikkerhetspolitiske spenningen i regionen for internasjonal politikk generelt og norske interesser spesielt.

Oppgave 2

De to sitatene under viser forskjellen på ambisjoner og realiteter i det internasjonale handelssamarbeidet de siste årene. Hvordan vil du forklare stillstanden i det globale handelssamarbeidet innenfor WTO? Hva taler for og hva taler mot at Norge er mer enn mange andre land, avhengig av et velfungerende og sterkt handelspolitisk system?

«Mye står på spill når utenriks- og handelsministre fra Verdens handelsorganisasjons (WTO) 164 medlemsland møtes til WTOs 11. ministerkonferanse i Buenos Aires denne uka. Skal vi lykkes med å ivareta WTOs rolle som det sentrale handelspolitiske forhandlingsforumet, må vi klare å samle medlemslandene i en enighet som peker framover og videreutvikler WTO-systemet ... For en mellomstor og åpen økonomi som vår, er det helt avgjørende å ha et sterkt handelspolitisk system som kan tilrettelegge for rettferdighet, likhet og en størst mulig åpenhet i internasjonal handel. Det er gjennom internasjonal handel vi skal skape velferd og vekst for kommende generasjoner.» *Kronikk i VG av Utenriksminister Ine Eriksen Søreide, 11. desember 2017.*

«What we've seen over the last three days is the hard grind of multilateralism. 164 members working together, engaging and debating. We have made important progress in some areas. In most of them it did not prove possible. Members did not manage to agree final, substantive agreements this time. I have no doubt that some of the issues we were facing could have been managed if we had shown the flexibility that we need to make the

system work.» *Sluttinnlegg av WTOs generalsekretær D.G. Azevedo, etter konferansen i Buenos Aires, 13. desember 2017.*

Oppgave 3

Det er en pågående uenighet med EU vedrørende snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel (se vedlagte tekst). Diskuter hvilke politiske og/eller juridiske problemstillinger saken reiser. Skisser og vurder mulige politiske og/eller juridiske handlingsalternativer Norge har i denne saken.

Norge har enerett på å regulere snøkrabbe

Innlegg i Dagens Næringsliv, 30. januar 2017, av: Tidligere EØS- og EU-minister Frank Bakke-Jensen, Fiskeriminister Per Sandberg.

Norge er rede til å inngå avtale med EU om tilgang til snøkrabbefangst, men da må vi selvfølgelig ha noe tilbake.

Snøkrabben har gjort sitt inntog på norsk kontinentalsokkel i løpet av noen få år. Snøkrabbe er en såkalt sedentær art, noe som betyr at den er avhengig av havbunnen for å bevege seg. Derfor forvaltes den i tråd med havrettens regler for sokkeljurisdiksjon. Dette er alle parter enige om. Det er ikke tvil om at Norge har enerett på å forvalte denne ressursen på norsk sokkel. Det følger av klare regler i havretten.

Dersom EU eller noen stat utsteder lisens til fangst uten uttrykkelig samtykke fra Norge, så er dette i strid med havretten. Det er en krenkelse av Norges suverene rettigheter som kyststat. Derfor protesterer vi tydelig hvis det skjer. Det har vi gjort også overfor EU. Dersom fartøy fangster ulovlig, vil de bli oppbragt av Kystvakten og straffeforfulgt. Det har skjedd, senest med et latvisk fartøy tidligere i år, og det vil skje igjen dersom noen fangster uten norsk tillatelse.

Norge er opptatt av ansvarlig ressursforvaltning, og vi må ha kontroll med fangsten. Snøkrabbe er fortsatt en ny art i våre områder, og som kyststat har vi det viktige ansvaret å forvalte den forsvarlig. Det er viktig for å kunne utnytte snøkrabben som en forutsigbar og bærekraftig ressurs i framtiden. Dette er også hovedbegrunnelsen for dagens regelverk om forbud mot fangst med mindre det er gitt dispensasjon. De som får fangste, må blant annet bidra med fangstopplysninger for å bedre kunnskapen vår om snøkrabben og dens utbredelse.

Enkelte aktører viser til Svalbardtraktaten og hevder at de med grunnlag i traktaten har rettigheter til å fangste snøkrabbe på norsk sokkel. Dette er misforstått. Traktaten gjelder bare på land, og noen av bestemmelsene gjelder i territorialfarvannet rundt Svalbard (tolv nautiske mil), men ingen del av traktaten gjelder på sokkelen utenfor. Det er velkjent at EU har et annet syn enn Norge på hvor Svalbardtraktaten gjelder, men selv i de områdene hvor traktaten gjelder, er det uansett Norge som har enerett på å regulere utnyttelse av naturressurser som snøkrabbe.

Snøkrabbe påvirker vårt forhold til EU, og ingen av partene er tjent med en negativ utvikling. Fra norsk side er vi løsningsorienterte. Den vanlige måten å løse slike spørsmål på er ved å tilby kvotebytte. Så langt er det ikke kommet til enighet, men vi har dialog om dette.

Det er fullt mulig å komme til en god løsning, og vi har tro på at det vil skje. Vi er forhandlingsvillige, men vil aldri fire på viktige prinsipielle spørsmål som gjelder Norges rett til å regulere utnyttelsen av ressurser på norsk sokkel.